

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Süüdistatavad \(kriminaalmenetlused\)](#) > 1 - Minu õigused uurimise ajal

1 - Minu õigused uurimise ajal

Kas uurimist mõjutab see, et ma olen välisriigi kodanik?

Asjaolu, et uurimisel isik on välisriigi kodanik, ei mõjuta üldiselt kriminaaluurimist. Välisriigi kodanikel on samad õigused nagu uurimisel Hispaania kodanikel ning neil on ka teatavad erioigused, näiteks õigus saada tasuta abi tõlgilt, kui välisriigi kodanik ei mõista või ei räägi hispaania keelt või menetluse ametlikku keelt. Juhul kui välisriigi kodanik kriminaaluurimise raames kinni peetakse, on tal igal ajal õigus lasta teavitada oma riigi konsulaaresindust oma vabadusekaotusest ja kinnipidamiskohast ning õigus lasta oma riigi konsulaarasutustel end külastada, õigus nendega vestelda ja kirju vahetada.

Asjaolu, et uurimisel isik on välisriigi kodanik, võidakse võtta arvesse, kui otsustatakse tema konkreetse olukorra (eelvangistus) üle kriminaalmenetluse käigus ning õigusi vähem piiravate muude meetmete võtmise üle, nagu passi äravõtmine või riigi territooriumilt lahkumise keeld.

Millised on uurimise etapid?

Kriminaaluurimise eesmärk on koguda tõendeid võimaliku kuriteo toimepanemise kohta ja teha kindlaks kuriteo väidetavad toimepanijad.

Eristada võib kahte etappi:

- *politsei*: politsei uurib teadaolevaid asjaolusid, mis võivad kujutada endast kuritegu. Selleks võtab politsei ühendust isikutega, kes on eeldatavasti teataval viisil sündmustes osalenud, otsib tõendusmaterjale, tunnistajaid jne;
- *kohus* (kohtueelne etapp): kui politsei leiab märke kuritegelikust tegevusest ja tuvastab väidetavalt vastutavad isikud, esitab ta raporti eeluurimiskohtunikule, kes algatab vastava kriminaalmenetluse ja teeb vajaduse korral asjakohased toimingud (uurimisel isikute ja tunnistajate küsitlemine, juhtumiga seotud dokumentide hankimine, valdustesse sisenemine ja läbiotsimine, ainete analüüs jne).

Kui kuriteo toimepanemise kohta ei leita tõendeid või kui kuriteo toimepanija ei ole teada, siis juhtum lõpetatakse ja suletakse.

Kui kuriteo toimepanemise kohta leitakse tõendeid, tehakse korraldused menetluse jätkamiseks, alustades nn vaheetappi, mille eesmärk on teha kindlaks, kas uurimine on lõpule viidud ja kas süüdistuse esitamine on asjakohane.

Kui vajaduse korral on esitatud asjakohane süüdistusakt ja kaitseväited, esitatakse pooltele kohtukutse.

Hispaania prokuratuuri (*Ministerio Fiscal*) tuleb hoida kriminaaluurimisega kursis ja prokuratuur võib nõuda, et eeluurimiskohtunik (*Juez de Instrucción*) teeks mis tahes uurimistoimingud, mida prokuratuur peab asjakohaseks. Kui prokuratuur leiab, et kuriteo toimepanemise või toimepanijate kohta pole piisavalt tõendeid, võib ta nõuda, et juhtumi menetlemine lõpetataks. Kui ta aga leiab, et isiku suhtes toime pandud kuriteo kohta on piisavalt tõendeid, esitab ta pärast uurimise lõppu vastava süüdistusakti.

Tõendite kogumise etapp / uurijate volitused

Kriminaalpolitsei (*Policía Judicial*) teeb vajalikud uurimistoimingud, et teha kindlaks, kas seadust on rikutud, koguda asjakohaseid tõendeid ja tuvastada kuriteo toimepanijad. Nende toimingute tegemist kontrollib eeluurimiskohtunik, kes peab igal juhul andma loa kõigi selliste uurimistoimingute tegemiseks, mis kujutavad endast põhiõiguste

rikkumist (koju sisenemine ja kodu läbiotsimine, side pealtkuulamine jne). Hispaania prokuratuuri (*Ministerio Fiscal*) tuleb hoida kriminaaluurimisega kursis ja ta võib nõuda, et eeluurimiskohtunik teeks mis tahes uurimistoimingud, mida prokuratuur peab asjakohaseks.

Kahtlustatavana kinnipidamine

Üldjuhul ei tohi kinnipidamine kesta kauem, kui on tingimata vajalik juhtumi uurimiseks asjaolude väljaselgitamise eesmärgil, ja mitte mingil juhul kauem kui 72 tundi, mis on maksimaalne aeg, pärast mida tuleb kinnipeetav vabastada või kohtule üle anda.

Kinnipidamiseks võib korralduse anda politsei ning politseiametnikud peavad seda tegema õigusnormides sätestatud juhtudel. Selle korralduse võib anda ka Hispaania prokuratuur või eeluurimiskohtunik otse. Erandjuhtudel võivad kahtlustatava kinni pidada eraisikud, kes peavad kinnipeetava viivitamata üle andma kohtule.

Kinnipidamine peab toimuma viisil, mis kahjustab kinnipeetava isikut, mainet ja vara võimalikult vähe; isikud, kes annavad kinnipidamiskorralduse, ja isikud, kes vastutavad selle täitmise eest, peavad tagama, et kinnipeetava põhiseaduslikku õigust aule, eraelu puutumatusetele ja isiklikule mainele austatakse nõuetekohaselt.

Pärast seda, kui politsei on juhtumit asjaolude väljaselgitamise eesmärgil uurinud, ületamata seadusega ette nähtud 72tunnist ajavahemikku, vabastatakse kinnipeetav või antakse ta üle kohtule.

Küsitlemine

Uurimisalust isikut teavitatakse tema õigustest ja tal palutakse anda ütlused uuritavate asjaolude kohta. Uurimisalune isik võib soovi korral vaikida ja jätta ütlused andmata või otsustada mis tahes esitatud küsimustele mitte vastata või anda teada, et ta annab ütlusi ainult kohtuniku ees.

Uurimisalune isik võib endale vabalt kaitsja määrata; kui ta seda ei tee, abistab teda ametlikult määratud kaitsja. Samuti on tal õigus enne ütluste andmist oma kaitsjaga privaatselt kohtuda.

Kui uurimisalune isik on välisriigi kodanik ja ta ei mõista või ei räägi hispaania keelt või menetluse ametlikku keelt, on kurt või kuulmiskahjustusega või kui tal on keeleprobleeme, on tal õigus saada tasuta abi tõlgilt.

Uurimisalusel isikul on õigus mitte anda ütlusi enda vastu.

Samuti võib uurimisalune isik kohe alguses tunnistada end süüdi kõigis kuritegudes või mõnes kuriteos, milles teda süüdistatakse. See ei hoiä ära uurimise jätkumist ega kohtumenetlust. Olenevalt karistuse ja kuriteo liigist võib aga toimuda kiirmenetlus. Neil juhtudel võib uurimisalust isikut esindav kaitsja jõuda Hispaania prokuratuuriga kokkuleppele, et süüdistus esitatakse, aga karistust vähendatakse.

Eelvangistus

Eelvangistuse võib määrata Hispaania prokuratuuri ja/või prokuratuuri mis tahes liikmete taotluse alusel üksnes juhul, kui eeluurimiskohtunik peab seda asjakohaseks.

Igal juhul peavad olema täidetud selle suhtes kehtivad õigusnõuded ja meetmel peab olema õigustatud eesmärk (ohvri kaitsmine ja/või põgenemise, õigusrikkumise kordumise või tõendite hävitamise või varjamise ohu kõrvaldamine).

Millised õigused on mul uurimise ajal?

Iga inimene, keda süüdistatakse karistatavas kuriteos, võib kasutada oma õigust kaitsjale, kes osaleb menetluses niipea, kui talle on süüdistatavast teada antud, ning seepärast antakse süüdistatavale arusaadavas ja kergesti mõistetavas keeles teavet järgmiste õiguste kohta.

1. Õigus saada teavet tegude kohta, milles teda süüdistatakse, ning oluliste muudatuste kohta uurimise esemes ja süüdistustes.
2. Õigus tutvuda menetlusedokumentidega aegsasti, et tagada kaitseõigus, ja igal juhul enne ütluste võtmist.
3. Õigus osaleda kriminaalmenetluses oma kaitseõiguse teostamiseks kooskõlas õigusnormidega.

4. Õigus määrata endale vabalt kaitsja (võttes arvesse Hispaania kriminaalmenetluse seaduses loetletud erandeid).
5. Õigus taotleda tasuta õigusabi ning teavet selle taotlemise korra ja tasuta õigusabi saamise tingimuste kohta.
6. Õigus tasuta kirjalikule ja suulisele tõlkele kooskõlas Hispaania kriminaalmenetluse seadusega.
7. Õigus soovi korral vaikida ja ütlushi mitte anda ning jätta mis tahes esitatud küsimustele vastamata.
8. Õigus mitte anda ütlushi enda vastu ja õigus ennast mitte süüstada.

Kas mul on õigus kasutada tõlki ja lasta dokumente tõlkida?

Iga uurimisel isikut teavitatakse viivitamata kirjalikult ühemõttelises, kergesti mõistetavas ning talle arusaadavas keeles tegudest, mille toimepanemises teda süüdistatakse, ning tema õigustest, eelkõige õigusest saada tõlgilt tasuta abi, kui tegemist on välisriigi kodanikuga, kes ei mõista või ei räägi hispaania keelt või menetluse ametlikku keelt, kurdi või kuulmiskahjustusega isikuga või mis tahes muu isikuga, kellel on keeleprobleeme.

Uurimisetapis kujutab see õigus endast õigust kasutada sellise tõlgi abi, kes kasutab keelt, millest uurimisel isik aru saab, kõigis menetlustes, milles isik peab osalema, kaasa arvatud küsitlemisel politseis või Hispaania prokuratuuris ja kõigil kohtuistungitel, ning õigust kasutada tõlki oma kaitsjaga toimuvates vestlustes, mis on otseselt seotud isiku hilisema küsitlemise või temalt ütlushi võtmisega või mis on vajalikud apellatsioonkaebuse või muude menetluslike taotlushi esitamiseks.

Kas mul on õigus saada teavet ja tutvuda toimikuga?

Üldiselt on teil õigus saada teavet tegude kohta, milles teid süüdistatakse, ning mis tahes oluliste muudatuste kohta uurimise esemes ja süüdistustes. Samuti on teil õigus tutvuda menetlusdokumentidega aegsasti, et tagada kaitseõigus, ja igal juhul enne ütlushi võtmist, võttes arvesse õigusnormides kehtestatud erandeid.

Kui teid on kinni peetud, teavitatakse teid ka kinnipidamise põhjustest ja teie õigustest (eelkõige õigusest tutvuda menetlusdokumentide nende osadega, mis on olulised kinnipidamise või vabadusekaotuse õiguspärasuse vaidlustamiseks).

Kas mul on õigus kaitsjale ja õigus teavitada kolmandat isikut oma olukorrast?

Teil on õigus endale vabalt kaitsja määrata (võttes arvesse Hispaania kriminaalmenetluse seaduses sätestatud erandeid) ja saada põhjendamatu viivitusega selle kaitsja abi. Kaitseõigus hõlmab õigusabi, mida annab kaitsja, kelle võite vabalt määrata, või kui te kaitsjat ise ei määra, siis ametlikult määratud kaitsja, kellega võite privaatselt suhelda ja kohtuda, sealhulgas enne oma ütlushi andmist politseis, Hispaania prokuratuuris või kohtus (võttes arvesse seaduses sätestatud erandeid), ning kes on kohal kõigi teie ütlushi andmise ajal, samuti tuvastamise, tunnistajatega vastastamise ja sündmuste rekonstrueerimise menetluste ajal.

Kui teid on kinni peetud, on teil igal ajal õigus lasta ilma põhjendamatu viivitusega teavitada oma pereliiget või muud enda valitud isikut oma vabadusekaotusest ja kinnipidamiskohast. Välisriigi kodanikel on õigus lasta eelmainitud asjaoludest teavitada oma riigi konsulaaresindust.

Samuti on teil õigus suhelda telefoni teel ilma põhjendamatu viivitusega teie valitud kolmanda isikuga; välisriigi kodanikel on õigus lasta end külastada oma riigi konsulaarasutustel, õigus nendega vestelda ja kirju vahetada.

Kas mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Teil on õigus saada tasuta õigusabi, kui olete Hispaania kodanik või välisriigi kodanik, kes elab seaduslikult Hispaanias, ja kui tõendate õigusnormides sätestatud tingimustel, et teil ei ole kohtuasja jaoks piisavalt vahendeid.

Õigus tasuta õigusabile hõlmab õigusnõustajate ja kaitsjate tasude sissenõudmisest loobumist juhul, kui nende osalemine on õigusnormide kohaselt kohustuslik, ja ka juhul, kui see pole kohustuslik, aga kohtunik või kohus nõuab nende osalemist sõnaselgelt, et tagada menetluses poolte võrdne kohtlemine. Kaitsja abi saab kinnipeetav või vahistatu, kes ei ole endale kaitsjat määranud, mis tahes politseitoimingu puhul, mis ei tulene käimasolevast kohtumenetlusest, või kui ta ilmub esimest korda kohtusse, sealhulgas kui ta teeb seda õigusabi kaudu. Soolise vägivalla, terrorismi ja inimkaubanduse ohvrite ning alaealiste või intellektipuude või psüühikahäirega inimeste puhul hõlmab tasuta õigusabi tasuta nõustamist ja juhendamist vahetult enne kaebuse esitamist.

v. Mida on oluline teada seoses järgmisega:

süütuse presumptsioon

Süütuse presumptsioon on kriminaalmenetluses iga uurimiselise isiku või süüdistatava õigus sellele, et teda koheldaks süütuna, kuni teda pole lõpliku kohtuotsusega süüdi mõistetud.

Süütuse presumptsioonil on kaks aspekti: see on reeglilik isikute kohtlemisel ja reeglilik kohtuotsuse tegemisel. Kohtlemisega seotud reeglina tähendab see, et uurimiselist isikut tuleb kohelda süütuna, kuni lõpliku kohtuotsusega süüdimõistmine pole tõendanud vastupidist. Kohtuotsuse tegemisega seotud reeglina mõjutab süütuse presumptsioon tõendite hindamist, sest kriminaalmenetluses peab kohtunik kõigepealt eeldama, et uurimiseline isik on süütu, mis tähendab, et kui prokuratuur ei tõenda täielikult oma süüdistust uurimiselise isiku vastu, muutub ajutiselt eeldatud süütus lõplikuks;

õigus vaikida ja õigus ennast mitte süüstada

Uurimiselise isiku õigus vaikida ja õigus ennast mitte süüstada on põhiõigus, mida ta võib kasutada, ilma et sellega kaasneks talle mingeid negatiivseid tagajärgi.

Süüdistatava vaikimine ei saa prokuratuuri piisavate tõendite puudumise korral tõendeid asendada. See tähendab, et olenemata süüdistatava ütlustest peab prokuratuur tõendama, et kuriteo toimepanemise kohta on tõendeid. Kui tõendid on olemas, siis juhul, kui pärast prokuratuuri tõenditega tutvumist ei vasta süüdistatav küsimustele või ei anna piisavaid süüst vabastavaid selgitusi, võib tema vaikimist pidada süü kinnituseks. Seepärast on oluline, et süüdistatav oleks enne oma ütluste andmist teadlik prokuratuuri tõenditest.

Kui prokuratuuril pole süüdistatava vastu piisavalt tõendeid, ei tohi prokuratuur tema vaikimist puuduvate tõendite asemel tõendina kasutada;

tõendamiskohustus

Materiaalne tõendamiskohustus lasub täielikult prokuratuuril, mitte süüdistataval. Süütuse presumptsiooni tõttu on tõendamiskohustus prokuratuuril, kes vastutab üksi kuriteosüüdistuse aluseks olevate asjaolude tõendamise eest (see vastutus ei lasu kunagi süüdistataval). Samuti peab see tõendamiskohustus olema piisav, et tagada kohtule tõendid nii karistatava teo kui ka selle teo toimepanemises süüdistatava isiku kriminaalvastutuse kohta.

Millised on laste menetluslikud eritagatised?

Kui uurimiseline isik on alaealine, korraldab kohtuliku eeluurimise kriminaalmenetluse raames Hispaania alaealiste prokuratuur (*Fiscalía de Menores*) ja kohtumenetluse korraldab Hispaania alaealiste asjade kohus (*Juzgado de Menores*), kuna sellel kohtul on eripädevus, mis on reguleeritud 12. jaanuari 2000. aasta alusseadusega 5/2000 alaealiste kriminaalvastutuse kohta. Selles seaduses on sätestatud, et 14-18aastastel alaealistel on kriminaalvastutus, aga nende suhtes kohaldatakse eriomast õiguskorda. Seega kui alaealine peetakse kinni, antakse ta üle prokuratuuri alaealiste osakonnale (*Secciones de Menores de la Fiscalía*) ning vanema hooldus- või eestkostesõigusega isikuid või tema *de facto* eestkostjat teavitatakse kinnipidamisest ja kinnipidamiskohast kohe, kui on tehtud kindlaks, et tegemist on alaealisega.

Kui alaealine on välisriigi kodanik, teavitatakse kinnipidamisest tema riigi konsulaati.

Millised on haavatavate kahtlustatavate menetluslikud eritagatised?

Haavatavate kahtlustatavate suhtes kehtivaid tagatisi ei ole praegu süsteemselt Hispaania õigusaktidesse lisatud ja ehkki need on ette nähtud kriminaalmenetluse seadustiku eelnõus, ei ole see seadustik veel jõustunud.

Seega on haavatavate kahtlustatavate menetluslikud eritagatised, nagu arusaadava ja kergesti mõistetava keele kasutamine kriminaalmenetluses, õigus tõlgi tasuta abile kurtide või kuulmiskahjustusega isikute, muude keeleprobleemidega isikute puhul jne, sätestatud Hispaania õigusaktides juhuslikul viisil.

Millised on seaduses sätestatud tähtajad uurimise ajal?

Eeluurimine toimub kuni 12 kuu jooksul alates juhtumi menetlemise algusest.

Kui enne selle ajavahemiku lõppu tehakse kindlaks, et uurimise lõpuleviimine pole võimalik, võib kohtunik omal algatusel või ühe poole taotluse alusel ning pärast pooltega konsulteerimist pikendada uurimist kuni kuue kuu pikkuste järjestikuste ajavahemike kaupa.

Need pikendused kehtestatakse määrusega, milles esitatakse põhjendatud selgitused tegurite kohta, mis takistasid uurimise lõpuleviimist tähtaja jooksul, ning konkreetsed vajalikud toimingud ja nende asjakohasus uurimise seisukohast. Vajaduse korral võidakse väljastada ka põhjendatud otsus pikendusest keeldumise kohta.

Milliseid ettevalmistusi tehakse kohtueelse menetluse ajal, kaasa arvatud eelvangistuse alternatiivid ja võimalus kinnipeetava üleviimiseks päritoluriiki (Euroopa järelevalvekorraldus)?

Konkreetselt Euroopa järelevalvekorraldus võimaldab kohtumenetlust ootaval kahtlustataval või süüdistataval vältida eelvangistust, kui selle asemel kohaldatakse ajutist vabastamist tema elukohariigis. Euroopa järelevalvekorraldus antakse välja, et tagada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 18 sätestatud kodakondsuse alusel diskrimineerimise keelu põhimõtte järgimine, kuna see võimaldab kohelda võrdselt ELi kodanikke, keda kahtlustatakse kuriteo toimepanemises muus liikmesriigis kui nende elukohariik, võttes seejuures arvesse nende konkreetset olukorda kohtumenetlust oodates.

■ Viimati uuendatud: 29/07/2025

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.